

Beslut: 2006-11-13

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 1 september 2006

Saken

Studiemedel för eftergymnasial
utbildning i land utanför Norden; krav
på bosättning i Sverige

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte hos Centrala studiestödsnämnden (CSN) om studiemedel för studier på Master of Arts Degree in Fashion Menswear vid A-skolan i England, under perioderna den 2 oktober 2006 – den 15 december 2006, den 8 januari 2007 – den 30 mars 2007 och den 16 april 2007 – den 29 juni 2007. I ett brev med ansökan anförde NN bl.a. följande. År 2000 påbörjade NN en utbildning i modedesign vid B-skolan i England. Efter avslutad första del (Bachelors degree 2003) av NN:s utbildning vidtog tre års praktik. Under praktiktiden har NN kunnat försörja sig på arbete och NN har därför inte behövt söka några lån. De tre åren har förutom finslipning av NN:s färdigheter och kunskaper inneburit knytande av många viktiga kontakter. Första delen av NN:s utbildning och NN:s arbetserfarenhet de senaste tre åren har nu lett till att NN blivit antagen till en tvåårig masterutbildning. Det är en vidareutbildning och skolan är den enda av sitt slag i Europa. NN:s plan är att med den avsedda utbildningen bakom sig lättare kunna söka arbete i Sverige och Skandinavien.

CSN avslag NN:s ansökan med motiveringen att NN inte uppfyller kravet på bosättning i Sverige. CSN hade inte heller funnit att NN:s bosättning utomlands är att jämställa med bosättning i Sverige. CSN har möjlighet att göra undantag från bosättningskravet om det finns synnerliga skäl. CSN har bedömt att det inte finns några sådana synnerliga skäl i NN:s fall.

NN överklagade beslutet den 15 september 2006 och anförde bl.a. följande. Så länge NN kan minnas har NN drömt om att bli designer, och att ha en riktigt bra utbildning. När NN började sina studier år 2000 lade NN upp en långtidsplan. NN:s mål var att gå en masterutbildning på den kända A-skolan. För att kunna söka till den tvååriga utbildningen är ett av kraven att man måste ha avslutat en Bachelor degree först. NN började sin utbildning på B-skolan år 2000 och tog sin examen år 2003. Därefter har NN skaffat sig arbetserfarenhet genom praktik, ett annat krav för att ha en chans att få en plats på masterutbildningen. När NN år 2000 påbörjade sin studieplan kontrollerade NN noggrant upp att NN skulle kunna få studiemedel för de två delarna av utbildningen. Det stod inte något om bosättningskravet i tillgänglig information och det är först nu NN kommit i kontakt med detta krav. I och med att bosättningskravet är en ny lag anser NN att det föreligger synnerliga skäl i NN:s fall.

CSN överlämnade ärendet den 26 september 2006.

Av CSN:s utredning i ärendet framgår att NN studerat i A-stad, England, med studiemedel under perioden den 2 oktober 2000 – den 7 juli 2003.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 23 § första stycket studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas för studier utanför Sverige om den studerande har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren.

Av 3 kap. 25 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att CSN får meddela föreskrifter om undantag från det krav på bosättning som anges i 3 kap. 23 § första stycket studiestödslagen.

Av 12 kap. 4 § CSNFS 2001:1 framgår följande. Den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning ska anses vara bosatt i Sverige under hela utsändningstiden om han eller hon tidigare någon gång varit bosatt i Sverige. När en annan stat som arbetsgivare sänder en person till Sverige för arbete för arbetsgivarens räkning ska den personen inte anses vara bosatt i Sverige.

Av 12 kap. 5 § CSNFS 2001:1 framgår följande. En i Sverige bosatt person som lämnar landet för arbete för arbetsgivarens räkning ska fortfarande anses vara bosatt här, om han eller hon är anställd av

1. ett svenskt trossamfund eller ett organ som är knutet till ett sådant samfund eller
2. en svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet.

Första stycket gäller endast om utlandsvistelsen kan antas vara längst fem år.

Av 12 kap 6 § första stycket CSNFS 2001:1 framgår följande. En person som uppfyller kravet på två års bosättning i 3 kap. 23 § studiestödslagen när han eller hon lämnar landet för att studera i ett annat land ska fortfarande anses vara bosatt i Sverige så länge han eller hon genomgår en studiestödsberättigande utbildning eller har utbildningsbidrag för doktorander.

Av 12 kap. 6 a § CSNFS 2001:1 framgår följande. En svensk medborgare som är bosatt i utlandet på grund av sjukdom ska fortfarande anses vara bosatt i Sverige om han eller hon tidigare någon gång har varit bosatt i Sverige.

Av 12 kap. 6 b § CSNFS 2001:1 framgår följande. Andra personer än de som anges i 4–6 a §§ anses vara bosatta i Sverige om det finns synnerliga skäl.

Nämndens bedömning

Nämnden konstaterar att NN får tillgodoräkna sig tiden för studier med studiemedel som bosättning i Sverige, men ändå inte har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren. Förutsättningar för ytterligare undantag från kravet på bosättning enligt 12 kap. 4–6 a §§ i föreskrifterna finns inte. För att NN ska kunna beviljas studiemedel för studier i A-stad, England, krävs därför synnerliga skäl. Sådana synnerliga skäl har inte framkommit. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Christina Sundström

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark, Fredrik Pettersson, Christian Sjöstrand och Margareta Söderström.
Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN